

Največji slovenski dnevnik
v Zdrženih državah.
Velja za celo leto.....\$6.00
Za pol leta.....\$3.00
Za New York celo leto.....\$7.00
Za inozemstvo celo leto.....\$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States
issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1908, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT

NO. 48. — ŠTEV. 48.

NEW YORK, MONDAY, FEBRUARY 23, 1921. — PONDELJEK, 23. FEBRUARJA, 1921.

VOLUME XXIX. — LETNIK XXIX

TROCKI ZA ZVEZO Z NEMČIJO IN JAPONSKO

BOLŠEVIŠKI VOJNI MINISTER JE IZJAVIL, DA SE BO SOVJETSKA RUSIJA ZVEZALA Z NEMČIJO IN JAPONSKO. — BOLŠEVIKI BODO MOBILIZIRALI DVA MILJONA MOŽ.

Washington, D. C., 27. februarja. — Obrazložitev ruske sovjetske vojaške politike, ki vključuje zvezo z Nemčijo in tudi možno zvezo z Japonsko, je vsebovana v govoru, katerega je imel Trocki na sestanku Sovjetskega najvišjega komisarjev sovjetske republike. Besedilo tega govora je bilo sporočeno semkaj.

V svojem govoru, ki je naletel na odobravanje vseh navzočih ruskih generalov, je rekel Trocki, da sili obupni ekonomski in finančni položaj, v katerem se nahaja Rusija, k nadaljnim vojnam.

Glede potrebe, da se oboroži dva milijona mož, je rekel Trocki: — Mir mora biti podpisan čimprej s Poljsko, da si s tem pridobimo potrebni čas. Ko bomo pripravljeni, bomo že našli pretvezo, da jo napademo. (On misli Poljsko, a to je vse kapitalistična propaganda, čeprav ne verujemo dosti kapitalističnim listom, ki trosijo take laži glede sovjetske Rusije. Resnica je, da obstaja v Rusiji največje tiranstvo, a to tiranstvo se da komaj prerjati iz izkoriščanjem navadnih delavcev, katerega je opaziti vsepovsod.)

Koncentracijo čet proti baltičkim državam in Finski se je priporočilo kot uvodni korak na tem zborovanju. Besarabija, — je rekel Trocki, — naj bi služila kot zadostna pretveza, da se napade Rumunsko, dočim naj bi Litva in Georgija služili kot zvesti sovjetski zaveznici v boju proti Poljski. (Mislimo, da ni Trocki tako skisanih možganov, da bi kaj takega govoril v javnosti.)

— Naše prijateljske odnose z Nemčijo, — je nadaljeval Trocki, — je treba vzdržati na vsak način. Našim častnikom in mornariškim izvedencem se moramo zahvaliti, da bomo lahko kmalu splovili tri nove podmorske čolne v Nikolajevsku ob Črnem morju. Na noben način ne smemo vzemirati Japonske, ki postaja vedno večja nevarnost za Združene države in ki nam bo, zvezi z Nemčijo lahko v bodoče veliko pomagala. (To je očitno prismojena zaveznika propaganda, katero lahko spozna človek na prvi pogled. Trocki ni tako nenmen, da bi javno govoril take stvari ali se celo postavil za zvezo z Nemčijo in Japonsko. Take neslanosti so prepučene ameriškim žurnalistom s plitvimi možgani ter debelo možjo.)

JAPONSKA ŽENSKA IMAJO STARO STRAŠILO LINČANJA. VEČ PRAVIC.

Tokio, Japonsko, 26. februarja. Parlament je dal japonskim ženskam pravico obiskovati politična zborovanja. Smejo biti tudi člani raznih političnih društev in organizacij.

DANIELS SE POTEZA ZA MESTO V SENATU.

Raleigh, N. C., 27. febr. — En teden predno bo zapustil svoje mesto kot mornariški tajnik Združenih držav, se je pričelo v zakonodajni North Carolina polzvedovanje med člani, če so pripravljene glasovati zanj kot kandidata za senat Združenih držav proti njegovemu staremu sovražniku, senatorju Simonsu.

ČETE BODO ZAPUSTILE PALESTINO.

Pariz, Francija, 24. februarja. Začetkom marca bodo odšli iz Palestine vse francoske in italjanske čete. Nadomestilo jih bodo angleške, kajti Anglija je prevzela mandat nad to deželo.

DENARNE POŠILJATVE V ISTRO, NA GORIŠKO IN NOTRANJSKO.

Izvršujemo denarna isplačila popolnoma zanesljivo in sedanjem razmeram primerno tudi hitro po celi Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem, po ozemlju, ki je zasedeno po italjanski armadi. Včeraj smo računali za pošiljate italjanskih lir po sledečih cenah:

50 lir	....	\$ 2.40
100 lir	....	\$ 4.30
300 lir	....	\$12.00
500 lir	....	\$20.00
1000 lir	....	\$30.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar dosepe v roke.

Denar nam je poslani najbolj po Domestic Postal Money Order, ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt St., New York

ANGLEŽI POŠLJAJO KRVNE PSE ZA IRSKIMI REVOLUCIJSKIM OBARJEM.

AMERIŠKE NAVADE PRI INAUGURACIJI

Združene države so edini narod, ki inštalira svoje predsednike na odprtem zraku.

Washington, D. C., 26. febr. — Če bi se bodoči predsednik Združenih držav, Warren Harding, pripravil, da bo inauguriran v najmanjši, mesto v največji republiki v Ameriki, bi ne moglo biti nobenega govora o pripravih ceremonijah. Stvar ni tako preprosta v San Marino, s soglasno s poročilom, katero je objavila ameriška Zemljepisna družba.

Novi predsednik v republiki San Marino se mora obelci v srednjeveško obleko in spremljajo ga sijajno opremljeni ljudje do cerkve, kjer sede na posebno določeni stol ter si natakne na glavo lazuljo, ki je znamenje njegovega urada.

Če bi bil Harding predsednik Francije, bi moral pretrpeti inauguracijsko ceremonijo v hiši, ki predstavlja Belo hišo ter bi moral poljubiti svojega predhodnika v uradu na obe lici.

V Mehiki bi bil zaprisežen sredi noči v poslanski zbornici in odhajajoči predsednik bi ga poljubil v slovo. (Seveda z gotovimi pridržki.)

V Braziliji bi bil obkrožen od velike ljudske množice ter od godbe, ki bi nosila v svoji sredi veliko svetiljo, znamenje predsedništva.

V republiki Chile bi moral prisedeti v navzočnosti obeh zbornic zakonodaje, nakar bi moral iti k slovesni zahvalni maši in potem obiskati na slovesen način odhajajočega predsednika.

Na Poljskem bi moral skozi ljudsko množico, skozi katero bi si priborili pot znaniki ali heraldi, ki kriče:

— Odkrijte se vspricho najbolj plemenitega gospoda predsednika!

V Združenih državah pa prisede vsak novi predsednik na ustavo na prostem zraku. Ta navada ima svoj izvor v sporu, ki je nastal med senatom in poslansko zbornico, ko je bil inauguriran Monroe. Od onega časa naprej je vsak predsednik prisegel na ustavo na prostem z izjemo Tafta, katerega je snežni vihar pognal v zvetje.

STRAŠNA ŽELEZNIŠKA NE-SREČA

Chicago, Ill., 27. februarja. — Pri Porter, Ind., je zadel neki vlak N. Y. Central Railroad Company v vlak Michigan Central Railway Company. Koliko se je moglo dosežaj dognati, je bilo 45 oseb mrtvih nad sto pa ranjenih.

LENIN - RESNIČNI DIKTATOR AZIJE

Boljševiki kontrolirajo tretino vseh petrolejskih zalog na svetu. 350 milijonov podložnikov.

Pariz, Francija, 27. februarja. (Poročilo Universal Service.) — V času, ko se zastopniki treh vele-sil posvetujejo v Londonu, je Lenin ugodno vrzel svoje prvo karto.

Najvišji svet je namreč imenoval komisijo, ki naj bi odločevala o bodočnosti Turčije. Ruski sovjetski minister je pa usodo bivšega turškega cesarstva sam določil s tem, da je z nekrvavim vojnim pohodom zasedel vso Georgijo ter se polastil pristanišča Batuma, kjer se končajo petrolejske cevi med Batumom in Baku.

S tem se Lenin ni le polastil najvažnejših petrolejskih okrajev Azije, ampak tudi kontrolira večji del turškega cesarstva kot ga kontrolirajo zavezniki.

Vsa vzhodna Turčija, sestojeca iz Armenije, Azerbejdžana in Georgije, je končno postala "rdeča" s sovjetno vlado na čelu. Mala Azija je pa v rokah Mustafa Kemal paše, ki se dosledno pokori vsem poveljem, prihajajočim iz Moskve. Vseled svoje zveze z mohamedanci je postal Lenin resnični diktator Azije. Sedaj kontrolira tretino vseh petrolejskih zalog, kar jih je na svetu.

V ozemlju, katerega kontrolira, živi 350 milijonov ljudi.

DUNAJ SE UPIRA.

Dunaj, Avstrija, 26. februarja. Avstrijska vlada ni hotela izročiti ključev k blagajni Avstro-ogrške banke, da izroči 65,000,000 v zlatih kronah državam, ki so prej predstavljale del avstro-ogrške monarhije. Tozadevno povelje je dala reparacijska komisija. Vlada je ob istem času vložila oficijelen protest proti tozadevemu povelju reparacijske komisije.

BRZOPARNIKA

"San Ginsto", (prej nemški parnik Fuerst Bismarck), Cesulskih prog in "Calabria", Cunard proga, odplujeta 2. marca v Trst.

Cena:	III. RAZ.	II. RAZ.
San Ginsto,	\$120.00	\$180.00
Calabria,	\$120.00	\$205.00

z vojno takso vred.

Kdor želi potovati z enim izmed teh dveh parnikov, naj se nemudoma prijavi, ker sta to zadnja parnika, ki odplujeta v Trst, dokler bo jugoslovanski konzul še izdajal potne liste.

Odločite se takoj in pridite najkasneje 25. februarja!

Frank Sakser State Bank.

LLOYD GEORGE IN IRSKO VPRAŠANJE

Vse kaže, da je pričakovati v najkrajšem času krize v angleški zunanji politiki.

London, Anglija, 27. februarja. Vsa znamenja kažejo, da se bliža v Angliji kriza tako inozemskih kot domačih političnih vprašanj. Vlada Lloyd George-a je šla ravno skozi najbolj usodepolni teden celega svojega obstoja izza sklenitve premirja. Irsko politiko vlade se smatra v splošnem za skrajno zavozeno in tekom debate, ki se bo vršila v tork, se bo odločilo definitivno, če bo sedanja vlada obstajala še naprej ali ne. Tudi tajnik za Irsko bo imel pred seboj najbolj živahni teden v cellem svojem uradovanju.

Vprašanje Irske je najbolj kočljiv predmet, s katerim se mora pečati vlada Lloyd George-a. To vprašanje bo mogoče dovedlo do razkola v kabinetu ter imelo za posledico, da bodo številni člani koalicijske stranke prešli v opozicijski tabor.

V debati, tikajoči se narodne ekonomije, je doživela vlada zmago s piclo večino desetih glasov. Pomembnost tega glasovanja je najti v dejstvu, da je bila sestavljena opozicija predvsem iz koalicionistov konservativnega značaja. Namen celega gibanja je bil prestrašiti ministrskega predsednika Lloyd George-a.

Zadregje vlade pa se ne omejuje izključno na domače polje. Tudi turško vprašanje dela angleški vladi velike preglavice. V teku zadnjih dni je postalo jasno, da je vzela Francija pod svojo lastno zaščito pristaje Kemal paše, katere hoče izigrati proti Grkom, ki so nekaki protežiji angleške vlade. Mesto da bi se napravilo pogodbo, sklenjeno v Sevres, so bistven dokument, ki bi imel za seboj vso silo zaveznikega najvišjega sveta, je prišlo do razkola med zavezniki samimi, vsled katerega so nasprotniki mirovnih pogodb nad vse ojunačeni ter podkrepili v svojem odporu proti sklepom takozvane zaveznike sile, ki je hotela komandirati celemu svetu, ki pa prihaja vedno bolj do spoznanja, da je njena sila ničeva.

GLASOVANJE V GORNJI ŠLEZIJU.

Berlin, Nemčija, 24. februarja. Soglasno s poročilom pol-officijelnega Wolfovega urada je plebiscitna komisija za Gornjo Šlezijo določila dan 20. marca za ljudsko glasovanje v tozadevnem ozemlju.

Frank Sakser State Bank.

VOJNA V CENTRALNI AMERIKI

VOJNO STANJE MED PANAMO IN COSTARICO BO MOGOČE ZAPLETLO V KONFLIKT CELO LATINSKO AMERIKO. — ČASOPISJE POD STROGO CENZURO. — OBVEZNOSTI ZDRUŽENIH DRŽAV NAPRAM PANAMI.

Panama, Panamsko ozemlje, 26. februarja. — Sovražnosti med Panamo in Costarico so pokazale možnost, da se bodo razvile v konflikt, ki bo involviral celo centralno Ameriko. Vodilni ljudje iz Colombije, ki prebivajo v Panami, so poslali brežično brzojavno sporočilo v glavno mesto, Bogota, ter na naprosili vlado republike Colombije, da jih opremi z orožjem v namenu, da se bore proti Costarici.

Vprašali so tudi vlado republike, kakšne korake namerava storiti na oficijelen način, da zavaruje Panamo proti Costarici, ki je član pred kratkim oživotvorjene zveze centralno ameriških držav. Ostali člani te zveze so Guatemala, Salvador in Honduras.

Proklamacija predsednika, ki je bila izdana danes zvečer, izjavlja, da je bila dežela napadena in da je treba izgnati napadalec. Proklamacija razveljavlja individualne pravice soglasno z ustavo, pozivlja vse Panamec v starosti od osemnajstih do štiridesetih let, da stopijo v vojaško službo ter sklicuje narodno skupščino na deset dni trajajoče zasedanje, pričenski s prvim marecem, da odobri vojno napoved.

Radikalen odlok je izdal danes opoldne Evzebij Morales, finančni in minister za zunanje zadeve, s katerim se odpravlja ustavne določbe, tikajoče se prostosti časopisja ter uveljavlja strogo cenzuro glede razvojev med Panamo in Costarico.

Čeprav se ni dosedaj še ničesar izvedelo glede stanja sovražnosti v Coto okraju, v bližini Tihega morja, kjer so v ponedeljek čete iz Costarice zasedle panamsko ozemlje, se je vendar izvedelo danes zjutraj iz aventičnega vira, da so bile poslane neorganizirane panamske sile v smeri proti Boas del Toro, odkoder prihajajo poročila, da so bile posadke v krajih Costarice preko meje ojačene.

Pomanjkanje orožja in municije se je izkazalo kot največja in nepremagljiva ovira, s katero se mora boriti vlada Paname. Vse puške, ki so bile na razpolago, so bile razdeljene med prectovoljce in narodna policija je bila poslana v smeri proti Coto in Boas del Toro.

V oficijelnih krogi prevladuje naziranje, da je vlada Združenih držav moralno obvezana dati na razpolago panamskim silam orožje, kajti dežela je bila soglasno s pogodbo, tikajočo se Panamskega prekopa, razorožena ter se je nahajala od onega časa naprej v stanju, ki ni dovoljevalo nikake obrambe.

TURKI SO SE ZEDINILI

London, Anglija, 24. februarja. Rošad paša, odposlanec turške vlade v Carigradu, ki je prišel semkaj, da se vdeleži konferenec glede popolne uravnave vprašanja bližnjega iztoka, je izjavil v imenu svoje lastne delegacije ter one turških nacionalistov, da bosta obe stranki v Turčiji priznali sklepe zaveznikov.

CARUSO STAR 48 LET.

Slavni italjanski tenorist, Enrico Caruso, ki leži težko bolan v svojem stanovanju v hotelu Vanderbilt v New Yorku, je bil včeraj, to je dne 25. februarja star osem in štirideset let ter dobil ob tej priliki čestitke iz vseh delov sveta.

POZOR, ČITATELJI!

V četrtkovi številki bomo začeli objavljati v našem listu natančna navodila za pridobitev državljanstva Združenih držav. Navodila so odobrena od naturalizacijske oblasti. Prečitajte jih pazno ter se ravnajte po njih.

Potni listi,

katerih izdajanje je bilo prejšnji teden prekinjeno, se bodo sedaj zopet dobili, toda samo do 1. marca. Od 1. marca dalje se jugoslovanski potni listi za nedoločen čas ne bodo več izdajali.

Kdor tedaj želi po 1. marecu potovati v Jugoslavijo si mora že sedaj preskrbeti potni list in sicer se mora VSAKDO SAM OSEBNO zglasiti pri jugoslovanskem konzulu, bodisi v New Yorku Chicaigi, ali San Francisco.

Za dobavo potnega lista ni treba starega potnega lista, niti kake druge listine.

Potni list, ki bo sedaj izdan, bo veljaven za vedno, tako da bo žnjim mogoče potovati šele čez nekaj mesecev, ali šele čez eno leto. Potuje pa se lahko tudi takoj. Kaka določba glede potnih listov bo prišla po 1. marecu v veljavo, se sedaj še ne ve; naznanili pa bomo, kakorhitro bomo izvedeli.

Italjanski potni listi za one, ki sedaj spadajo pod Italijo, se tudi še nadalje dobivajo ravno tako kot do sedaj.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt St., New York

ZANESLJIVO IN HITRO

oklebuje DENARNA IZPLAČILA v stari domovini in opravlja druge bančne posla

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street New York

Rojaki, poslušajte se vseh zadevah te slovenske banke, ki je pod stalnem nadzorstvom državnega urada in ima za varstvo \$100,000.00 glavnice in \$50,000.00 rezervnega zaklada.

Frank Sakser, predsednik.

Včeraj smo računali za pošiljate jugoslovanskih kron po sledečih cenah:

300 kron	....	\$2.35	5,000 kron	....	\$ 37.25
400 kron	....	\$3.10	10,000 kron	....	\$ 74.00
500 kron	....	\$3.85	50,000 kron	....	\$365.00
1,000 kron	....	\$7.50	100,000 kron	....	\$720.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar dosepe v roke.

Denar nam je poslani najbolj po Domestic Money Order, ali po New York Bank Draft.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street, New York

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)
Owned and Published by
SLOVENIO PUBLISHING COMPANY
(a corporation)
FRANK SAKSER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
52 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izven nedelj in praznikov.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Canada	za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četiri leta	za pol leta	\$1.50

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly \$6.00

Advertisement on agreement

Deposited here for mailing as second class matter. Denar naj se blagovno pošilja po Money Order, Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prebrano bivaličke naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

GLAS NARODA
52 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2976

Slovenske novice.

Cleveland, Ohio.
Rop in uboj sta na dnevnem redu v mestu in okolici. V nedeljo 20. febr. zvečer se je vršila silovita bitka med dvema policajema in tremi banditi v sredini slov. naselbine v Collinwoodu, v kateri je bil smrtno ranjen policaj Dyke, ki je bil najboljši strelec clevelandске policije. Takoj po izvršenem zločinu je policija prišla vsakega moškega, ga izprašala in preiskala. Tako so bili prijeti tudi trije rojaki: Mike Podboj, Albin Praprotnik in August Kabaj. Vsi trije so prišli skupno v Kunčičevo dvorano, kjer se je vršila veselica Goldenrod Camp-W. O. W. Prijeti so bili takoj podrobno izprašani, naka so bili seveda tudi izpušeni. V tem slučaju je bila policija jako brza. Po 24urnem iskanju je dobila dva izmed teh anditov v nekem pool roomu, kjer sta se skrivala. Oba sta bila zadeta od strelcov policaja Dyke. Na policijski postaji sta končno priznala svoj zločin.

V Nottinghamu je umrla Mary Štepić. Pogreb se je vršil 21. febr. Pokojna je zapustila soproga in 5 nedorastlih otrok.

V nedeljo 20. febr. zjutraj ob 2. uri je umrla v Euclidu Ana Zajc, mati edinega sina, ki si je končal življenje 16. januarja letos. Pokojnica je že dalj časa bolehal, umrla je v 50. letu starosti ter zapuščala tukaj eno hčer o-moženno Lehan. Pogreb se je vršil 22. febr. zjutraj.

Družini John Trzinar v Newburgu je umrl 3letni sinček. Louis Kužnik, 13letni šolar v Newburgu, je bil odpeljan v bolnišnico sv. Aleja.

Staršem Maksu, 14900 Cardinal Ave., Collinwood, je umrl sinček Stanislav, star 6 mesecev.

Na praznik rojstnega dne Geo. Washingtona, 22. febr., se je vršila slovesna otvoritev St. Clair kopalnice za 23. mestni okraj (ward), torej v sredini slovenske naselbine. Kopalnice je ljudska last.

V četrtek 24. febr. so dobili sledeči rojaki državljanske papirje na Common Pleas sodnji: John Šetina, Frank Kvarda, John Grzinčič, Frank Grandovec in Carl Čampa.

Zornanov filharmoničen orkester priredi 6. marca svoj drugi koncert v Grdinovi dvorani.

Frontenac, Kansas.
Rojak John Bedene je bil star okoli 65 let in po poročilu se je ustrelil. V Slov. Nar. Podp. Jed. noto je pristopil v letu 1905. Bil je torej star član SNPJ, ki se je ustanovila v aprilu 1. 1904. John Bedene ni bil poznan le v državi Kansas kot delavec za slovenske podporne organizacije in delavsko gibanje, ampak znan je bil sirom Amerike, ker je bil na več konvencijah SNPJ, kot delegat in enkrat je bil tudi izvoljen v gl. odbor te podp. organizacije. Bil je med rojaki poznan kot duhovit satirik, ki je počasi izrekel svojo satiro, a ki je vedno zadela in je bila na pravem mestu. Njegova satira ni bila žaljiva, ampak bila je tako pristno naravna in od srea prihajajoča, tako ljudska, da je človek rekel, tako bodo ljudje govorili med seboj, kadar izgine hinavščina s tega sveta, ki ni nič drugega kot odsev današnjih družabnih razmer. Dasiravno je bil že precej v letih, okoli 40, ko je prišel v Ameriko, je bil skoraj ves čas na delu za probujo svojega naroda. Po poklicu je bil rudar in v svoji mladosti je videl precej sveta in doživel je misli, kateri boj za zboljšanje delavskega položaja s premogovniškimi in drugimi podjetniki. Rojen je bil v Hrastniku na Štajerskem. Delal je pa v rudnikih doma, v Bosni, na Ogrskem, v Nemčiji ter v Ameriki. V Evropi je doživel precej delavskih preganjanj, kajti v delavsko gibanje je vstopil že v mladih letih. N. v. m. p.!

Calumet, Mich.
Semkaj je prišel iz stare domovine rojak Peter Šegina k svojemu sorojaku Franku Ivančiču.

Romer City, Pa.
Dne 8. febr. ob 11. uri zvečer je umrl v tukajšnji naselbini občestvovalni in priljubljeni rojak Michael Miller, predsednik društva "Naprej do zmage" št. 404 SNPJ. Pogreb pokojnika se je vršil 11. febr. Tukaj zapuščala ljudje soprogo in dva nedorastla

otroka, v stari domovini pa mater in enega brata. Pokojnik je bil rojen leta 1893. v Blanci na Sp. Štajerskem in v Združenih državah je bival okrog enajst let.

Joliet, Ill.
Dne 12. febr. je umrl v bolnici sv. Jožefa rojak Jerry Šega, star 33 let. Doma je bil iz Srednje vasi pri Loskem potoku. V Ameriki je bival 10 let. Bolehal je več let. Zapuščal 70letno mater ter dva brata in dve sestri v stari domovini, v Ameriki pa pet bratov in dve sestri, ki so: Jakob, Louis in Anton v Jolietu, John v Chisholmu, Minn., Matija pa v samostanu v Pulaski, Wis., ter sestri Marija, omožena Lavrič, in Antonija, omožena Rifel, obe v Jolietu. Bil je član društva sv. Jožefa št. 2 KSKJ, in bratovščine presv. Imena. Pogreb je bil 14. febr.

Družini Geo. Čanko, 1103 N. Chicago St., je umrla 17 mesecev stara hčerka.

Sletna deklica Julija Flander, hčerka rojaka Leo Flanderja, je bila na poti iz šole povožena, ko je hotela iti na drugo stran ceste in stopila pred avtomobil mestnega kasirja Parsona. Takoj so deklico poslali v bolnišnico sv. Jožefa, kjer je že na poti okrevanja.

Zadnjič smo poročali o ponesrečenju Franka Zupančiča, ki mu je voz cestne železnice odtrgal roko. Sedaj se poroča, da je dotičniku pravo ime Štefančič in je dobro poznan v Jolietu in bližnjem Rockdale, kjer je bil pred 6. leti proglšen od koronerjeve porote za mrtvega, in njegovi prijatelji so baje dobili zavarovalnino \$300.00 za njegov "pogreb in stroške". Štefančič ima v Forest City, Pa., ženo in otroke. Ondotni sodnik Mr. John Deeman ga dobro pozna.

Iz bolnišnice sv. Jožefa se je vrnila Marija Nemančič, soproga Marka Nemančiča, 206 Ross St.

Rojak John Pleše, farmer v bližnjem Wilmingtonu, se je po dal v bolnišnico sv. Jožefa, da se podvrže operaciji.

Veliki državljanski papir je dobil John Kramarič, 1614 Cora St. Čampa.

Elk River, Minn.
V nedeljo 6. febr. je bila tu velika svečanost. Prečastiti g. škof v pokojju Jakob Trobec, 83letni starček, je blagoslovil našo novo cerkev, kakor pravimo pritiče ali basement, ki je lepo sezidan in bo služil kot cerkev nekaj let. Naš župnik g. Jožef Trobec, nečak pref. g. škofa Trobeca, je prvi stalni župnik v tem kraju, šele kakve dve leti. Kako so bili verniki veseli, ko so zopet videli prejšnjega svojega ljubljenejšega škofa, ki sedaj živi v pokojju! Kako lepo se je oglašil njih mogočni glas pri pontifikalni sv. maši! Asistirali so stedeči slovenski duhovniki: A. Ogulin, dr. Ivan Seliskar, ki je tudi krasno pridigal, dekan A. Mikš in domači župnik Trobec. Po slovesnosti je bila južina, ki so jo pripravile slov. kulturne društvo.

Milwaukee, Wis.
Joseph Zabukovec je bil kaznovan na \$25 in stroške v distriktnem sodišču, ker je nosil pri sebi skrito orožje.

Zenitno dovoljenje so dobili: John Sinkovec, star 37 let, 255 Lake St., in Justina Brelih, 37 let, 286 Juneau Ave., ter Joseph Wichich, 32 let, in Mary Habjančič, 22 let, oba iz West Allisa.

Storklja se je oglasila pri družini Jenko, 298 - 24. St., ter pustila za spomin čvrsto hčerko.

Gilbert, Minn.
Mrtvoud je zadel gđc. Russ. Popolnoma je ohromela po levi strani života in odvezet ji je tudi dar govora.

Družina Semeja se je pomnožila za dva člana, in sicer so dobili enega fantka in eno punčko. Novorojenca sta oba prav zdrava.

Ironwood, Mich.
Nepoznan lopov je ustrelil 15. febr. zjutraj rojaka Blaža Kočevarja, rodom iz Žužemberka na Dolenjskem. Lopov je oddal najmanj šest strelcov, ko je ležal Kočevar na klopi in spal. Ko je zaplival strelce kurjač Mr. Brnč, je hitel gledat, kaj to pomeni, mu lopov zakliče: "Stick your bloody head in 2 hčerki". Njegova žena je po rodu Slovačinja. Živeča sta v aretnem zakonu. John Mentola, sneki krojač, je priznal, da je on bil sraven, ko je John Waranen ustrelil Kočevarja. Ustrelil ga je

Peter Zgaga

Nova kupa se bliža Bebi hiši v Washingtonu. 4. marca bo dospela na določeno mesto. In motorman Harding bo zaklical z gromkim glasom: "All out!"

Ljudje znajo napraviti z vsakih nebes peklo.

— Ne smeš se postavljati na glavo, — je rekla mati svojo desetletni hčerki.

— Zakaj pa ne? Saj se fantje tudi postavljajo.

— Zato, ker bi se ti hlačke videle.

Naslednjega dne pa prileti vsa zadovoljna v kuhinjo ter vzklikne: — Pa sem se vseeno postavila na glavo, in hlačke se mi niso videle, — — — ker sem jih prej slekla.

Mož in žena sta se pripravala. Precej grdo sta se prepirala, kot je že od pamtveka navada pri zakonskih.

Pa pravi žena: — Ti si z eno besedo — strašen človek.

In mož ji je odgovoril: — Ti si pa z več besedami — strašna žena.

Sodnik: — Ali ste bili že kdaj prej kaznovani?

Lopov: — Ne, vedno pozneje.

Danes je torej zadnji dan, ko sme jugoslovanski državljan brez posebnih komedij odpotovati v Jugoslavijo.

Kdor se bo jutri pripravil na odhod, bo moral čakati najmanj pet mesecev.

Dosedaj je bilo treba iti le h konzulatu in konzul mu je dal potni list. Z naprej bo pa treba delati prošnjo in Belgrad.

Belgrajski gospodje bodo zatem preiskali, če je bil dotičnik v resnici rojen, če se je res izselil v Ameriko in če je bil tekom tukajšnjega bivanja ves čas zvest avstrijskemu cesarju oziroma srbskemu kralju.

Zvestoba do avstrijskega cesarja se mu bo pripisala v kredit, in po petih ali šestih mescih bo mogoče dobil dovoljenje, da sme v domovino.

Kdor je bil pa tukaj republikanec ter je živjagal na vse kralje in cesarje, bo slabo zapisan v belgrajskih črnih bukvah.

Svobodna Jugoslavija se namreč boji svobodne misli. Demokratična Jugoslavija noče ničesar slišati o pravih demokratih. Vlada osvobodjene domovine zapira pot k svobodi vsem svobodeželjnim.

Slovenskim republikancem, na prednjakom in svobodomisleceem bo pa vseeno izkazala belgrajska vlada veliko čast. Milostno jim bo dovolila pošiljati v domovino ameriške dolarje.

Jugoslovanska Katol. Jednota
Ustanovljena 1. 1898 Inkorporirana 1. 1900
GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:
Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Avenue, Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik s izplačili: JOHN MOFFERN, 624 N. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:
Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. S., Pittsburg, Pa.

Nadzorni odbor:
MAX KERŽIŠNIK, Box 872, Rock Springs, Wyo.
MOHOR MLADIĆ, 2003 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
FRANK ŠKRABEC, 4822 Washington St., Denver, Colo.

Porotni odbor:
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Združevalni odbor:
VALENTIN PIRC, 319 Meadow Ave., Rockdale, Joliet, Ill.
PAULINE ERMENC, 539 - 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSIP STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotino uradno glasilo: "GLAS NARODA".

Vse stvari, tikačaje se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljavo naj se pošilja na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška spremljava naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrne na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 8. člani ali članicami.

Iz Slovenije.

Koliko je vredna 1 krona?
"Naprej" piše: Ker nimamo več zlatih kron, zato je očitno, da se nam gre za vrednost naše papirnatne krone. Koliko je ta vredna? Denar je vreden toliko, kolikor dobiš zanj blaga. Če dobiš za 1 krono 1 par čevljev, potem je tudi krona vredna 1 par čevljev. Če dobiš za 1 papirnatno krono 1 zlato krono, potem je vrednost papirnatne krone enaka zlati kroni. Tako je enkrat bilo, danes je pa stvar popolnoma drugačna. Razmerje med vrednostjo papirnatnega denarja in zlatega denarja se določa na borzah. Dunajska borza za nas ni več merodajna, ker dunajska krona je ničvreden papir. Merodajna je za nas v prvi vrsti Švica, ker tam imajo trdno in stalno merilo za vrednost vsega mogočega denarja. To merilo je švicarski frank, čegar vrednost v zlatu in papirju je enaka. Po švicarski ceni je vreden zlatnik od 20 kron približno 500 kron. Ena zlata krona je torej vredna okoli 25 papirnatih. Ker je pa bila vredna ena papirnatna krona pred vojno toliko kakor ena zlata, zato je jasno, da je po sedanjih cenah vredna, samo petindvajset del prejšnje vrednosti z ozirom na veljavo zlata. Cene blaga so se pa zvišale tudi z ozirom na zlato. To se pravi: če si kupil prej za 20 kron v zlatu 1 par čevljev, moraš danes dati mnogo več za isto blago, ker je blaga manj, in sicer približno še enkrat toliko. Z ozirom na kupovno moč je torej sedanja papirnatna naša krona enaka petdesetemu delu predvojne krone, torej ena krona je en krajcar. To činjenico nam potrjuje vsakdanja izkušnja. V Ljubljani velja 1 liter mleka 6 kron enako 6 krajcarjev nekdanj. Liter vina velja 28-32 kron enako 28-32 krajcarjev nekdanj. Kilogram krompirja velja 2-3 kron enako 2-3 krajcarje nekdanj. Takih primerov najdemo lahko še mnogo. Res pa je, da to razmerje še ni na celih črti izenačeno. Stanovanja n. pr. so mnogo cenejša. Za stanovanje, ki velja danes 800 kron letno, se ni plačevalo nikdar samo 8 goldinarjev na leto. Temu so seveda vzrok stanovniške neredne. Poglejmo sedaj razmerje pri plačah. Uslužbenec, ki ima mesečno 3000 kron, prejema pravzaprav 30 goldinarjev mesečne pla-

če. Za 30 goldinarjev se je dalo nekdanj, ko je veljalo mleko liter 6 krajcarjev in krompir 2 krajcarja kilo, za silo že živeti. Pa kaj za silo — čisto dobro je šlo. Ko je prišel pesnik Simon Jenko okrog leta 1865. v Kranj kot odvetniški uradnik, je imel mesečne plače samo 12 goldinarjev, ki se je pozneje povišala na celih 20 goldinarjev, in vendar je mogel pokaditi dnevno po 15 viržink! Za hrano je plačal 6 goldinarjev na mesec, po naše 600 kron, kar se v resnici tudi danes v Ljubljani plačuje. Ali ne bi bilo torej praktično, če bi mi naše krone zaupali v krajevarje, da se izogne tem visokim številkam, na katere smo se privadili v zadnjem času. Po naših mislih je za delavca in uradnika to vse eno. Ni pa vsi eno za banke. Banke in denarni zavodi pravijo, da hočejo živeti dalje kot posamezni človek. V teku časa bo pa blaga vedno več na razpolago. Razmerje med razpoložljivo količino blaga in obstoječo množico kron se bo torej izpremenilo na korist krone, da bo več vredna, ker bo na eno krono odpadla večja množina blaga. Kakor hitro se bo pa to zgodilo, bodo zaele plače iti nazaj, češ, da je vse postalo cenejše. Za delavca bo vedno tako ostalo, da bo prejel za svoje delo le toliko, kolikor potrebuje za življenje. Ali potrebuje potem več ali manj in če dobi toliko, da lahko pokrije tudi večje potrebe, to je pa odvisno od organizacije!

Uboji na dnevnem redu.
V Tačnu so pred gostilno pijanci ubili fanta. — Pri Sv. Tomažu pri Ormožu sin-pijanec ubil očeta, njegov brat pa ustrelil njegovo. — V Klani sta sestri zadavili brata-pijanca, pred katerim ništa imeli miru. — Iz Ptuj se poroča, da neki zdravnik vsak dan po Božiču hodi šivat rane, ki si jih z nožem napravljajo pijanci med seboj. — To vse dela alkohol.

Smrt vrle narodnjakinje.
V Trbovljah je umrla gospa Ana Dimnikova, ki jo je Družba sv. Cirila in Metoda štela med svoje najbolj vnete in vztrajne sodelavke. Udeleževala se je z navdušenostjo vsake njene skupščine in bila je pravo središče trboveljske Ciril-Metodove podružnice. Bila je preprosta kmetijska žena, a oduševljena Jugoslovanka, zlasti odkar se je udeležila l. 1910. izleta pevskega društva "Ljubljanski Zvon" v Beograd.

Ponarejen ameriški denar.
Ljubljanski listi poročajo, da so se v Jugoslaviji zadnje čase pojavili ponarejalci 20dolarskih bankovcev. Bankovec sestoji iz dveh skupaj zlepljenih fotografiranih snimkov ter je za spoznanje debelejši in krajši od pravih. Falsifikati so na eni strani modre barve mesto zelene in nosijo številko J2990600A.

Hurley, Wis.
Radi preklinjanja in rabe nesporodnih besedij v navzočnosti žensk je bil aretiran John Mukovič. Sodnik ga je obsodil na 56 dolarjev in 17 centov kazni, katere pa ni mogel plačati. Nato je bil obsojen v trimesečni zapor.

Dunlo, Pa.
Umrl je rojak Matija Gregorič, rodom iz Žir nad Škofjo Loko.

Prohibicijski amendment in še več.

Osemnajsti dostavek k zvezni ustavi, ki nas je oblagodil s prohibicijo, ne zadostuje niti prohibicionistom. Besedilo tega amendmenta je tako nedoločno in dvomljivo, da si prohibicijski apostoli na vse načine prizadevajo nveljaviti bolj določno obliko in besedilo tega amendmenta. Možnost, da se ta amendment izpopolni z dodatnim amendmentom, pa je zelo omejena. Na obeh straneh si bodo ljudje pomišljali napasti klavzulo kot obstoji sedaj ter stremeti za izpremembo v tem oziru. Prohibicionisti se bodo bali, da bo mogoče postala odredba vsled novega boja slabejša, dočim so nasprotniki prohibicije povsem naravno v skrbeh, da bi lahko postala ta odredba še ostriša kot je že sedaj.

Dr. Russell Conwell, pastor nekega baptistovskega templja v Philadelphiji, je sestavil seznam točk, ki naj bi bile po njegovem mnenju v zveznem amendmentu natančneje pojasnjene. Rad bi videl obrazloženo, kaj pomenja "izdelovanje opojnih pijač", ker usterja narava sama, potom enostavnega vretja in brez pripomoči ljudi pijače, ki vsebujejo alkohol. Rad bi vsled tega odpravil logične slabosti prohibicijske zakonodaje, stoječ na stališču, da smeš prohibicijski amendment v svoji dosedajni obliki celo postaviti.

Tudi glede vprašanja, kaj pomenja pravzaprav izbrz "vpijanljive pijače", smatra pastor postavno razlago za potrebno. Številni ljudje ne postanejo pijani tudi če imajo dva, tri ali še več odstotkov alkohola v pijači, dočim se prične drugim že vrtneti, če zavzavajo kruh, pri kmečarju izdelovanju se je rabilo kvas.

— Jaz smatram sedanjo postavo za izjavljenjo, — je rekel Conwell. — Kljub temu pa bi morali rešiti, kar se še da rešiti. Večina nas pa bi rajše videla, če bi cela potvora, vsled katere je Amerika v zasmeš čelemu ostalemu svetu, sploh izginila iz zvezne ustave.

Gompersov bojni klic.

"Roke so Ezavove roke, toda glas je Jakobov glas".
Iz bojnega klica, ki ga je izdala American Federation of Labor v Washingtonu, govori Gompersov glas.

Odkar mu velik, če že ne večji del članstva te velike organizacije ne zaupa več, je moral zopet enkrat izreči mogočno besedo. Posledica bojnega klica pa ne bo oni strah, katerega si je Gompers zamislil. Člani federacije se bodo najbrž dvakrat premislili, predno bodo sledili njegovim navodilom. Zapovedal jim je namreč, naj zaporna povelja enostavno ignorirajo. Tega pa najbrž ne bodo storili, ker bi v tem slučaju nosili svojo lastno kožo napodaj, dočim bi sedel Gompers lepo doma za pečko.

Nihče ne odreka delavcem pravo organiziranje. Ravnotako imajo polno pravico zahtevati postav v svoje varstvo. Delavci so v veliki meri sami krivi, če postava bolj ščiti kapitalista kot pa navadnega premogarja. Sistem je pač tak in ta sistem je treba izboljšati. Mirnim tretim potom izboljšati, ne pa z ignoriranjem postav. Zaenkrat imajo pravico določati postavo edinole zvezna sodišča. Njihova odločitev naj bi bila preklešana ter naj bi veljala za vse, bogate in revne, delavne in delodajalec.

Omalovaževanje postav vodi k brezpostavnosti, k anarhiji. To bo tudi izprevidela večina članov federacije ter ne bo hotela preiskušati potrepljivosti strice Sama.

Koliko časa bo trajalo diktatorstvo?

Nikolaj Lenin, ruski boljševiški ministrski predsednik, pričakuje, da bodo ruski mužiki ali kmetje nadaljevali s svojimi odporom proti diktatorstvu proletarijata še celih štirideset let, vendar pa izjavlja, da bodo komunisti ves ta čas držali vlado v svojih rokah in še dalje, dokler se kmetje ne bodo udali. Tako so izjavili delegatje španske socialistične stranke, ki so se raznokar vrnili iz Rusije.

Španci so odšli v Rusijo, da predložijo ugotovitve s pogoji, na temelju katerih bi bila španska socialistična stranka pripravljena stopiti v zvezo s Tretjo internacionalo. Po svojem povratku so pojasnili nekemu poročevalcu londonskega Timesa, na kak način jili je sprejel ruski ministrski predsednik in kaj jim je povedal.

Na vprašanje španskih delegatov, kdaj se bo rusko diktatorstvo umaknilo režimu prostosti, je odvrnil Lenin:

— Mi nismo nikdar govorili o prostosti ali svobodi. Mi izjavimo diktatorstvo proletarijata v imenu manjšine, kajti kmečki razred v Rusiji ni še z nami. Nadaljevali bomo z izvrševanjem diktatorstva, dokler se ne bodo kmetje udali. Mislim, da bo trajalo diktatorstvo neko štirideset let.

Delegata de los Rios in Auguiana, ki ne soglašata glede prostosti, da se sprejme idejo o diktatorstvu proletarijata, sta preživela dva meseca v Rusiji. Čeprav sta oba razočarana glede razmer, kot obstajajo tam, sta vendar polna občudovanja glede možnosti, katere vključuje revolucija v Rusiji.

Njih poročilo bo predloženo kongresu španske socialistične stranke in na tem kongresu se bo tudi definitivno rešilo vprašanje, ali naj španska socialistična stranka stopi v Tretjo internacionalo, katero so ustanovili boljševiki v Moskvi.

Sedemindvajset jezikov govore v newyorškem policijskem departamentu. Nekateri člani tega departamenta obvladujejo nič manj kot sedem različnih jezikov.

Marsikateremu, ki hrepeni po resnici, ni nič kaj ljubo, če mu kdo rešneč pove.

ZENSKA VOJNA.

Zgodovinski roman. — Francoski spisal Aleksander Dumas.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

44

(Nadaljevanje)

Tam je obstal. Okna v pritličju so dejanski blestela v tako svetli luči, da je človek nehote sklepal, da so osvetljeni prostori znotraj od neštevilnih luči in razven odseva luči je bilo videti tudi senčje ljudi, ki so se pomikali semintja. Canolles je takoj razumel, da mora biti tukaj tudi središče celega podjetja, kajti delavnost je bila tu največja.

Izprva se je pomišljal prodreti v to skrivnost, katero so skušali priskriti pred njim. Kmalu pa se je spomnil, da ima na svoji strani naslov odposlanca kraljice in tudi odgovornost, katero mu je nalagala ta poverjena mu služba.

Šel je vsled tega previdno ob zidu naprej, kajti tam je bilo tembolj temno, čimbolj je prihajala svečloba skozi okna. Stopil je na neki kamen in od tam na kos zidu, ki je molal naprej. Od tam se mu je odpiral pogled v svetlišče skrivnostnega delovanja.

Videl pa je naslednje: Poleg neke ženske, ki je stala ter pritrjevala zadnjo bučko na svoj potni klobuk, je nekaj žensk oblačilo otroka v lovsko obleko. Otroci je kazal Canollesu hrbet in slednji je mogel razločiti le njegove plave lase.

Dama, koje obraz je bil osvetljen od nebroja sveč, katere so držali lakaji, je kazal Canollesu natančno profil, katerega je videl v spalnici sobi na sliki, viseči na zidu. Bil je to isti podolgasti obraz, ista stroga usta, isti zakrivljen nos ženske, katero je videl Canolles na sliki. Vse na njej je kazalo, da je vajena ukazovanja in dejanski so bili vsi navzoči pozorni, da se pokore vsakemu miglaju in vsakemu pogledu te ženske.

Več uslužbencev hiše, med katerimi je spoznal Canolles komornika, ki ga je bil predstavil princesinji usodi, je spravljalo v kovčge in zavojce dragocenosti in drugi arzenal, katerega imenujejo ženske toaleto. Mali prinze se je igral med tem med uslužbenci, a Canolles žalibog ni mogel videti njegovega obraza.

Zdelo se mi je, — je mrmral, — da me vodijo za nos. Ti ljudje se pripravljajo na odpotovanje. Z eno samo kretnjo pa lahko izpremenim ta prizor zmešanja in prizor žalosti. Treba mi je le pohiteti na teraso ter trikrat zažvižgati na srebrno piščal, nakar bo dve sto mož urlo v grad, njelo princesinjo ter uklenilo te služabnike, ki se sedaj tako potuhnjeno smejejo.

— Da, — je nadejval Canolles sam pri sebi ter govoril pri tem sreeem, ne pa z ustnicami, — da, a ona, ki tam spi ali se vsaj dela kot da spi! Jaz jo bom izgubil za vse večne čase. Najeta se bo sruči proti meni in v tem slučaju srdu, katerega bom v polni meri zaslužil. Še več, — zaničevala me bo ter rekla, da sem gnal svojo špijonaško delo do viska. Zakaj pa bi jaz konečno ne ubogal kraljice, ko se ona pokori princesinji!

V istem trenutku, kot da se hoče slučaj boriti proti njegovemu omahovanju, so se odprla vrata sobe, v kateri se je oblačila princesinja in vstopili sta dve osebi radostnega obraza, — en možki, star krog petdesetih let in neka mlada ženska, stara krog dvajset. Ob pogledu na to žensko so se izbulile baronu de Canolles oči. Spoznal je namreč Vicomta de Cambes, ki je poljubil roko princesinje. Vicomte pa je nosil obleko svojega pravega spola ter predstavljal najbolj dražestno vikomteso celega sveta.

Canolles bi z veseljem dal deset let svojega življenja, če bi mogel čuti pogovor med obema, Zaman pa je trdno pritiskal glavo ob šipo. Na njegovo uho so prihajali le nerazločni glasovi. Videl je, kako je napravila princesinja poslovilno kretnjo proti vikomtesi, jo poljubila na čelo ter ji priporočila nekaj, vspricho česar so se vsi smejali. Nato se je vikomtesa de Cambes vrnila v sosednjo sobo. Canolles je videl tudi Pompee-ja, napihnjena v svojem ponosu ter oblečenega v sijajno uniformo, kako je stopical za svojo gospodinjico.

Kmalu nato se je pričel pomikati spreved iz dvorane. Najprvo je prišla princesinja, ki se ni nikakor vedla kot begunka, temveč kot kraljica. Za njo je prišel konjušnik Vialas, ki je nosil princeza de Englihen v svojem naročju in za njim svetnik Lenet, s škattljo v roki. Spreved je zaključil kastelan v družbi služinčadi.

Vsi ti ljudje so se odstranili skozi neki skrivni hodnik. Canolles je takoj skočil s svoje opazovalnice ter pohitel proti oboku, kjer je bilo temno. Videl je, kako se je celi spreved pomikal proti hlevom. Hoteli so na vsak način odpotovati.

V istem trenutku se je zopet spomnil obveznosti, katere mu je naložilo poslanstvo kraljice. Ženska, ki se je odstranila, je predstavljala oboje državnice in kraljice. Ženska, ki se je odstranila, je predstavljala Francijo, če bi se ji pustilo oditi svobodno. Na vsak način je bilo za njega, moža, sramotno, postati špijon in ogleduh ženske. Ona Longueville, ki je zažgala Pariz na starih koncih, pa je bila tudi ženska.

Canolles je pohitel proti terasi, ki je obvladovala park ter pritiskal srebrno piščalko na svoja usta. Vse priprave princesinje bi bile zaman, kakorhitro bi se bil oglasil prvi zvok piščalke. Gospa de Conde bi ne prišla iz Chatilly in če bi že prišla, bi ne mogla napraviti rti sto korakov, kajti celo njeno spremstvo bi bilo obkoljeno v istem trenutku od trikratne moči. Canolles bi lahko izvršil svoje poslaništvo, ne da bi se izpostavil niti najmanjši nevarnosti. Z enim udarcem bi bil uničil srečo in bodočnost hiše Conde in z istim udarcem bi tudi na razvalinah ustanovil svojo lastno srečo in bodočnost kot so to že ob različnih prilikah storili drugi.

Canolles pa je dvignil svoje oči proti sobi, skozi koje okna je prihajala medla in otožna rdečkasta luč, ki je svetila napačni princesinji, koje ljubljeno senec je videl Canolles v svoji glomisljaji.

Vsi sklepi, vsi preračuni in vsi nagibi sebičnosti so izginiti vspricho teh nežnih in medlih žarkov, kot izginejo ob prvem svitanju dneva vse sanje in vsi strahovi.

— Mazarin, — je rekel sam proti sebi s strastnim povdankom, — Mazarin je dosti bogat, da izgubi vse te princeze in princesinje, ki mu ubegejo. Jaz pa nisem dosti bogat, da bi izgubil zaklad, ki pripada cd sedaj naprej meni in katerega bom stražil z večjo ljubosumnostjo kot straži zmaj bajni zaklad v duplini. Sedaj je sama, v moji moči ter odvisna od mene. Ob vsaki uri dneva ali noči stopim lahko v njeno sobo. Ona ne bo bežala, ne da bi mi to povedala, kajti dobil sem njeno sveto besedo. Kaj mi je na tem, če je kraljica prekažena in če se bo Mazarin razsrdil? Daj so mi nalog, da stražim princesinjo de Conde in to delam. Daj bi mi morali njen natančen opis sli poslati proti njej prebisanejšega špijona kot sem jaz sam.

Canolles je zopet utaknil svojo piščalko v žep ter čul, kako so ropotala koleca vozov, ko so vozila preko mostičev v gradu. Ko je vse izginito in vse utihnulo, se je previdno zopet spizljal po stopnjicah zavzgor proti svoji sobi.

Čprav je zelo previdno postopal, je vrhu stopujic veudar zadel na nekega človeka, ki je prisluskoval pri njegovih vratih ter zakriknil od strahu, ko je za zagledal Canollesa.

— Kdo ste vi? — je vprašal dotični s strahopetnim glasom. — Kdo pa si ti, ki se kot špijon plaziš po hodnikih? — je odvrnil Canolles.

— Jaz sem Pompee. — Intenat gospe princesinje? — Da, intendant gospe princesinje. — To je izvrstno, — je rekel Canolles, — jaz sem Castorin. — Castorin, služabnik gospoda barona de Canolles? — Da, v svoji lastni osebi. — Ah, moj dragi Castorin, stavi, da sem vas grdo zastrašil. — Mene? — Da, prokleto, če ni bil človek nikdar vojak. Ali morem kaj storiti za vas? — je nadaljeval Pompee z odvažnim izrazom.

— Da. — Govorite. — Takoj lahko sporočite gospej princesinji, da hoče moj gospod govoriti z njo. — Ob tej uri? — Seveda. — To je nemogoče. — Ali mislite? — To vem zagotovo. — Torej ne bo sprejela mojega gospoda? — Ne. — Povelje kralja, gospod Pompee. Povejte ji to. — Povelje kralja! — je vzkliknil Pompee. — Že grem.

(Dalje prihodnjaj.)

Resen italijanski glas o hrvatski krizi.

Razni nacionalistični listi v Italiji pišejo na dolgo in široko z najnevrjetniškimi zaključki o Račičevem donkižotstvu v Zagrebu, ohetajoči soglasno veliko korist Italiji od notranjih sporov v Jugoslaviji. "Corriere della Sera" pa je napisal o stvari resen članek, ki izvaja:

Kako se drže Italijani napram hrvatski krizi? Najprej ne pozabimo, da so se skoro na vsa ujedinja (najbolje primere nam podajajo Francoska, Angleška, Nemka, Združene države) izvršila s tragičnimi težkočami in meščanskimi vojnami. Potem treba, da imamo pred očmi svoje interese za Italijo, ker bi uničilo rapallsgo pogodbo. Juridično je Italija priznala jedinstveno Jugoslavijo in bi se upor jedne provinice tako malo dotikal pogodbe, ka-

kor se na primer irski upor dotika pogodb. sklenjenih z ujedinjeno kraljevino Velike Britanije in Irske. Ali ne glede na to bi bilo uničenje rapallske pogodbe in razpad Jugoslavije za Italijo ne sreča, marveč prava nesreča, ker bi to značilo pričetek osnivanja podonovske države, katere aspiracije bi se ne zvale Šibenik in Knin, nego Trst, Gorica, Reka in ostalo. Onega dne bi prišlo v Levarnost vse ono, kar smo dobili pri Vittoriju Venetu. Italijanski krivi aneksionisti mislijo, da bo do izigravali hrvatske secesioniste vzpodbujajoč jih k stvarjanju neprilik Srbijo, katere bi imeli mi izkoristiti, anektirajoč Krk, Rab, Split in Boko Kotorsko. Hrvatski secesionisti pa izigravajo italijanske aneksioniste, obetavajo jim vse in deleč jim kraljestva, pridržavajoč sebi, da ponovno vzmemo to in še več, kadar bi stopili kot člani v podonavsko državo in se čutili dovolj močne, da z orožjem v roki krenejo v marsičevalno vojno. Izmed obeh dveh iger je perfidnejša druga. Radič je med tem že pričel, izjavljajoč,

NOVE COLUMBIA PLOŠČE.

Novih plošč nismo mogli dobiti med vojno za noben denar, sedaj pa smo dobili par tisoč in sicer štiri slovenske in štiri nemško-vojaška fina godba. Cena ploščam je zopet stara, namreč \$1.00, kakor so bile pred vojno. Naročite jih takoj, dokler jih imamo v zalogi. 8 plošč po \$1.00 stanejo \$8.00. Dajte nam točni expressni naslov, kadar jih naročite. IVAN PAJK, 24 Main Street, Conemaugh, Pa.

CENIK KNJIG katere se dobi pri Slovenic Publishing Co. 82 Cortlandt St. New York

Poučne knjige.	Zbrani spisi Jakob Alečovec
Hitri računar .50	Kako sem se jaz likal .125
Nemški abecednik .35	Prvi del .125
Nemško-angleški tolmač .60	Drugi del .100
Pravilo dostojnosti .30	Tretji del .150
Slovensko-angleški slovar, trdo v platno vezan .150	Ljubljanske slike, Četrti in peti del .125
Slovensko-nemški slovar (Janežič Bartol) .400	Ne v Ameriko. Šesti del .125
Slovensko-nemški slovarček .100	Gledališke igre.
Zabavne in razne druge knjige.	Eveček Andrejček .50
Amerika in Amerikanci .500	Dve šaloigr: Čarljiva ženitev, Trije ženini .25
Knjiga za lahkomiselne ljudi, spisal I. Cankar 1.75	Zemljevidi.
Prokleta, 6 knjig .300	Združenih držav .25
Prokleta, trdo v platno vezano .400	Celega sveta .10
Pet tednov v zrakovlopu 2.00	Kranjske dežele .10
Doli z orožjem .50	Zemljevidi: New York, Ill., Kans., Colo., Mont. Pa., Minn., Wis., Wyo., W. Va., Alaska vsaki po .25

Opomba: Naročila se priročiti denarno vredost, bodisi v gotovini, poštini nakaznici ali poštini znamkah. Poština je pri vseh cenah vračunjena.

da hrvatski narod (misli je na svoje kmete) ne sprejme rapallske pogodbe, ker ni bil direktno vprašan za svet. Istina je, da on ni pretresal pogodbe, ali jasno je kakor sonce, da je bila rapallska pogodba mogoča samo tako, da je velika jugoslovanska država žrtvovala neke specifične interese višjim, splošnim in je poiskala druge poti izhoda razven onih, ki jih je zavzela Italija. 'Neodvisna' Hrvatska bi morala pritiskati na Reko. Samo da prične, drugo bi sledilo. Bedasto je, pozabljati, da slovenskega prebivalstva v Istri ne tvorijo Srbi, marveč Slovenci in Hrvatje. Vse kaže, da se skonča krik s pravičnim sporazumom: med jedinstvom in autonomijo. To je tudi želiti. Vsekakor ima hrvatska kriza značaj, da mora pripraviti Italijo ne na pustolovščine in izneverjenje, ampak na najboljše in najintegralnejše spoštovanje rapallske pogodbe in na najintimnejše odnose z vlado v Belgradu. Solidarnost te vlade je največje jamstvo, s katerim razpalagamo proti vstajenju Avstro-Ogrske.

Prevajanje jugoslovanske literature na francoski jezik.

Nekoliko francoskih in naših književnikov in profesorjev je pričelo prevajati jugoslovanske literaturne proizvode na francoski jezik. Pariška "Revue Youngslave" je zopet objavila nekaj prevodov slovenskih, hrvatskih in srbskih pesmi: Prešerna, Gregorčiča, S. Jenka, Silvija Kranjčevića, Stevana Lukovića, Svetislava Stefanovića, Danice Marković, Sime Pandurovića, Veljka Petrovića, Siba Milića, Milutina Bojića in Desanke Maksimović. Na francoski jezik prevajajo: francoski pesnik Fileas Lebeg, L. Mervil, gđc. E. Privat, C. Mouly, L. Ory, Jean Bourgoin in ga. J. Ibrovac.

71 let v vjetništvu.

V Budimpešto je prišel te dni skupno z drugimi vojnimi vjetniki 90letni Jurij Bumba, ki je bil 71 let v vojnem vjetništvu. Leta 1849. v času madžarske revolucije so ga vjele ruske čete generala Paskjevića, koje je na prošnjo poslal car Avstriji na pomoč, ter ga odvedle v Sibirijo. Pozneje je dobil sicer več prostosti, toda Sibirije ni smel zapustiti. V vjetništvu si je služil kruh kot lončar. Pozval je k sebi v Sibirijo svojo nevesto, s katero se je poročil in imel z njo šest otrok. Sedaj pa je prišla v Budimpešto vsa družina. Kaj se je vse izpremenilo v teku let njegove odsotnosti!

— Zakaj pa ne kupujete več pri meni? — je vprašal mesar žen sko, ki je preje redno obiskovala njegovo mesnico.

— Well, zadnji kos mesa, katerega sem kupila pri vas, je bil tako trd, da bi si dala iz njega lahko napraviti nove podplate za moje čevlje.

— Zakaj pa tega niste storili? — je vprašal mesar, ki se je hotel s tem poaliti.

— Ker nisem mogla dobiti tako močnih žebjev, da bi šli skozi.

KRETANJE PARNIKOV KEDAJ PRIBLIŽNO ODPLUJEJO

LEOPOLDINA	1. marca	Havre
ROTTERDAM	1. marca	Boulogne
CALABRIA	2. marca	Havre
LA LORRAINE	2. marca	Havre
KROONLAND	5. marca	Cherbourg
ROOHANBEAU	5. marca	Havre
FR. MATOIKA	8. marca	Genoa
SAXONIA	10. marca	Cherbourg
IMPERATOR	2. marca	Cherbourg
ZEELAND	12. marca	Cherbourg
LA TOURAINE	12. marca	Havre
FRANCE	15. marca	Genoa
COLUMBIA	16. marca	Trst
FRANCE	17. marca	Havre
OLYMPIC	19. marca	Cherbourg
ALBANIA	19. marca	Boulogne
ARGENTINA	19. marca	Cherbourg
AQUITANIA	22. marca	Trst
ALBANIA	24. marca	Cherbourg
N. AMSTERDAM	25. marca	Joulogne
WILSON	25. marca	Trst
LA SAVOIE	26. marca	Havre
BELVEDERE	2. aprila	Trst
LA LORRAINE	2. aprila	Havre
ADRIATIC	6. aprila	Cherbourg
MAUPETANIA	7. aprila	Cherbourg
AQUITANIA	12. aprila	Cherbourg

French Line COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE V JUGOSLAVIJO PREKO HAVRE

LEOPOLDINA	1. marca
ROOHANBEAU	1. marca
LA TOURAINE	12. marca
FRANCE	17. marca

NAVRANOST DO HAMBURGA, NIAGARA

NEW YORK - VIGO - HAVRE	15. marca
ROUBILLON	24. marca

Direktna Seizantska zveza iz Pariza vse glavne točke Jugoslavije. MRNI parniki s štirimi in dvema vliakoma. Poseben zastopnik jugoslovanske vlade je pričel potnike ob prihodu naših parnikov v Havre dariti točno odprtimi, kamor se namenjeni. Parniki Francoske črte so transportirali takom vojne na tisoče šoholovskih vojakov brez vse neurilne.

Za šifkarto in cene vprašajte v DRUŽBINI PISARNI, 19 State St., N. Y. C. ali se pri lokalnih agentih.

Cosulich črta

Direktno potovanje v Dubrovnik (Gravosa) in Trst.	
SAN GIUSTO	5. marca
COLUMBIA	16. marca
ARGENTINA	19. marca

Potom listkov, bomo za vse kraje v Jugoslaviji in Štadi. Razkolno ugodnosti prvoga, drugoga in tretjega razreda. Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno vino.

PHELPS BROTHERS & CO.

Passenger Department 4 West Street New York

Anchor Line Parnik CALABRIA odpluje 2. marca v Dubrovnik in Trst

Cene za tretji razred:	
V Dubrovnik	\$125.00
V Trst	\$115.00
in \$5.00 vojnega davka.	

V vašem mestu je Cunard — Anchor agent. Pojdite k njemu.

LLOYD SABAUDO 3 State Street New York

Prihodni oditje iz N. Y. naravnost v 2 vliakna REGINA D'ITALIA — 23. marca. RE D'ITALIA — 23. apr. Izdajajo se direktni vozni listki do vseh glavnih mest v Jugoslaviji. Brezplačno vino potnikom 3. razreda.

AMERICAN LINE

Direktna služba NEW YORK — HAMBURG VELIKI MODERNI PARNIKI NA DVA VLIJAKA: Parnik MONGOLIA odpluje 17. marca Parnik MINNEHAWDA (novi); samo 3. razred 31. marca Parnik MANCHURIA odpluje 14. aprila Najkrajša in najpripravnejša pot. Prevaža potnike prvga in tretjega razreda. Potniki Tretjega razreda so potrošeni v veliki jedilnici. Čisti prostori rezervirani za ženske in otroke. Vprašajte v kompanijski pisarni: 9 Broadway ali pri lokalnem agentu.

U.S. MAIL STEAMSHIP COMPANY, INC. Iz New Yorka v Italijo naravnost V NAPOLI — GENEVO, — PALERMO MESSINGO

Volna parnika na dva vliakna: "PRINCESS MATOIKA" odpluje 8. marca — 21. aprila "POCAHONTAS" odpluje 7. aprila — 19. maja Izvrednoto udobnost. — Izberna služba. Cene v Napoli: za kabine od \$150. naprej. Za tretji razred \$95.00 in \$5.00 vojnega davka. Potniški oddelek: 45 Broadway, New York. Telefon: Whitehall 1200. Oddelek za tovare: 129 Broadway, New York. Telefon: Bector 6300.

ISČE SE USNJARJE. Vprašajo naj samo oni, ki so večji delati na yardu, v Scrub house in Beam hands. Dobra plača, stalno delo brez delavskih nemirov. — Proctor Ellison, Co., Elkland, Pa.

Blaznikova Pratika

Cena je 15 centov. Posebno izdajo za Ameriko smo prejeli iz starega kraja. Kdor jo hoče imeti naj pošlje takoj poštne znamke in natančen naslov in poslati mu jo bomo Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York, N. Y. 6104 St. Clair Ave. V Clevelandu, O., se jih dobi v naši podružnici.

UGLASI NAJ SE FRANK OTONICAR. Zanj je pri nas več pisem, ki so bila naslovljena na 1614 E. 41. St., Cleveland, Ohio. Upravništvo Glas Naroda.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Rejakom v Johnstonu in okolici naznanjamo, da jih bo te dni obiskal naš zastopnik Mr. MIREKO VIDMAR, ki je pooblaščen pobirati darčnine za "Glas Naroda". Rejakom ga toplo priporočamo in jih prosimo, naj mu grede v vseh ozirih na roko. Upravništvo "Glas Naroda".

Dospelo je novo suho grozdje.

Muškatel zelo sladke debele jagode, boksa 50 funtov \$11.— Cipar grozdje, največje in najsladkše, jagode boksa 50 funtov \$11.50 Malo črno grško grozdje, zelo sladko, boksa 50 funtov \$9.— Pošljite \$3.00 na račun vsake bokse ki jo naročite in poslati bomo takoj.

Balkan Importing Co. 51 — 53 Cherry St. New York, N. Y.

PREDNO SE GDLOČITE

za svojo družino sorodnika ali prijatelja naročiti vozni listek, ali poslati denar v domovino, da si ga potnik sam kupi, pišite najprvo za tozadevna pojasnila na znano in zanesljivo tvrdko FRANK SAKSER STATE BANK 82 Cortlandt St., New York

Potovanje iz starega kraja

Vsem onim, ki so nas vprašali v zadevi voznih listkov po Cosulich prog, katere parniki vozijo iz Trsta, tem potom javljamo, da se sedaj zopet lahko izdajajo vozni listki po tej prog, iz Trsta do vseh krajev Združenih držav. Cena iz Trsta do New Yorka \$150 in \$8 naseljnškega davka. Kdor želi poslati kak vozni listek v stari kraj, naj se obrne za vsa tozadevna navodila na znano tvrdko FRANK SAKSER STATE BANK 82 Cortlandt St., New York

SLOVENSKO — AMERIKANSKI KOLEDAR za leto 1921.

Največji slovenski koledar v Ameriki in edini za 40 CENTOV (s poštnino vred) Pošljite ga sorodnikom in prijateljem v Jugoslavijo. Cena za Jugoslavijo ista.

Vsebuje povesti, šanke razprave, potopise, šalo itd. — Krasne slike. 7 zalogi ga ima le še par sto listisov; Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York City.